

עֲזָרֵי מַעַם הַשָּׁמַיִם עוֹשֵׂה שְׁמַיִם וָאָרֶץ

סֵפֶר הַזֵּהָר

שִׁחְבֵּר הַתֵּנָא הָאֱלֹקִי רַבָּן שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי זִיע"א

וּבּוֹ: "סֵפֶר הַזֵּהָר", "זֵהָר חֻדְשׁ", "תְּקוּנֵי הַזֵּהָר"

מְנַקֵּד

פְּרָשְׁת בְּשִׁלַּח

מִבְּאֵר בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ עִם פְּרוּשׁ קַל וְנֶחְמָד לְמַעַן יְרוּץ הַלּוֹמֵד בּוֹ

מחולק ל- תתק"ס (960) קונטרסים

ל"ב כרכים של לי חלקים

כרך י' - חלק ג'

קונטרס 273

מופץ ללא מטרת רווח כלל - לקירוב הגאולה ברחמים

בְּסִפְרָא דְא יִפְקֹון בֵּיה מִן גְּלִיתָא בְּרַחֲמֵי

יחד שבטי ישראל לסיים כל ספר הזוהר בדקות ספורות

"קודשא בריך הוא אורייתא וישראל חד הוא"

יוצא לאור על ידי "מפעל הזהר העולמי"

אָדָר א' תשע"א לפ"ק - בעיה"ק בית שמש תובב"א

וְאֵף עַל גַּב דְּטַמְיָרִין אֵינוֹן. מִתְפַּשְׁטִין דָּא בְּדָא,
וְאִתְעַבִּידוּ גּוּפָא חַד וּמְהַאי גּוּפָא, נַחְתִּין
נִשְׁמַתְהוֹן דְּרִשְׁיַעֲיָא חֵיבֵיָא, תְּקִיפֵי רוּחָא. מִתְרוּוִיהוֹן
בְּחַדָּא סְלָקָא דַּעְתָּד. אֵלָא דָּא לְסַטְרוּי, וְדָא לְסַטְרוּי.
זָכְאִין אֵינוֹן צְדִיקָיָא, דְּמִשְׁלָפֵי נִשְׁמַתְהוֹן מְהַאי גּוּפָא
קְדִישָׁא דְאַקְרֵי אָדָם, דְּכָלִּיל כְּלָא, אַתְר דְּעַטְרִין וְכַתְרִין
קְדִישִׁין מִתְחַבְּרָאן תַּמּוֹן, בְּצִרְוּרָא דְאַתְקְלָא (ס"א דַּאֲתַבְּלָא).

זָכְאִין אֵינוֹן צְדִיקָיָא, (ס"א אַתְוֹן חַבְרָיָא) דְּכָל הֵנִי מַלְיִן
קְדִישִׁין, דְּאַתְמָרוּ בְּרוּחַ קְדִישָׁא עֲלָאָה, רוּחַ
דְּכָל קְדִישִׁין עֲלָאִין אַתְכַּלְלוֹן בֵּיהּ, אַתְגַּלְיִין לְכוּ. מַלְיִן

ספר מאורות הזהר

(יא) מהדוע קראו לספר הזה בשם "זהר"
ספר הזהר, מי, ומדוע, קראוהו כן?

מְצַאֲתִי כְּתוּב בְּהַקְדָּמָה ב' עַל הַתְּקוּנִים (דף י"ז ע"א): וְהַמְשַׁפְּלִים יְזַהְרוּ כְּזֹהַר
הַרְקִיעַ, מֵאֵי כְּזֹהַר, אֵלָא כַּד עֲבָדוּ הָאֵי חַבְרָא, אִסְתַּפְּמוּ עֲלֵיהּ לְעֵילָא וְקָרְאוּ לֵיהּ סֵפֶר
הַזֹּהַר.

(יב) רבי אבא כתב הזהר לפי צווי הרשב"י
הזהר נכתב על ידי רבי אבא, פי כן צוה רשב"י בַּעַת הַסְּתַלְקוּתוֹ [בְּרִישׁ אֲדָרָא
זוּטָא זֶהַר חֵלֶק ג' רפ"ז]: וְסִדֵּר שְׂרַבֵּי אַבָּא יְכַתֵּב, וְכַנְרָאָה אֲשֶׁר רַבֵּי אַבָּא הָיָה תָּמִיד

הקדמה לזוהר תתק"ס חלקים - מבצע "יחד כל ישראל"

ישראל הקדושים והטהורים ה'מה כלולים כל ששים רבוא נשמות בתוך ספר הזוה"ק, בדפנת רבינו הקדוש הרמח"ל זי"ע באגרותיו. ולכן כל אחד יטמין עצמו בספר הזוהר הק' במיוחד בדורנו דרא בתראה ודור אחרון. ובזהר (זהר חלק ג' דף קנ"ג: ברעיא מהימנא כתב דהוא "תיבת נח" שמציל מפני המבול הנורא. ולזה תקן הרמח"ל זי"ע דיקבצו את כל ישראל ללמוד זוה"ק ובזה יתבטלו כל הגזרות – ויצמחו הישועות בצמיחת קרן דוד במהרה. (ועין בספר זכותא דרשב"י).

כתב בשדי חמד (מערכת מ' סוף בלל קצ"ח) וז"ל: מצוה שעושים אותה הרבה בני אדם בשתפנות, כל אחד נוטל שכר פאילו עשאה פולה לבדו, ומטעם זה נוהגים כל בית ישראל לעשות חבורת ש"ס ומחלקים הש"ס בין כמה בני אדם, שכל אחד לוקח מסכת אחת, ועושים סיום פעם אחת בשנה, וכן חבורות שחלקו ביניהם ללמוד סדר משניות, ושורת הדין נותנת שיטול כל אחד ואחד שכר פאילו למד הש"ס פולו, עכ"ל. – שמחת סיום ספר הזהר: הרבי רבי ברוך נכד הבעל שם טוב זיע"א, נהג בכל שנה ושנה ביום ל"ג בעומר לעשות סיום ספרי הזהר הקדוש, ואחר הסיום לקח הספר הזהר בידי קדשו ורקד כמה שעות, ואחרי רקודין דקדשה משמחת היום ומשמחת התורה נשק בפי קדשו את ספר הזהר ואמר בזה הלשון, "איך קען דיה, און דו קענסט מיר" [פירוש: אני מפיר אותך, ואתה מפיר אותי]. (טעמי המנהגים).

קריאת גדולי ירושלים בשנת תרפ"א: מעלת למוד הזהר הקדוש אשר הוא מבטל כל מיני פרעניות וגזרות קשות ורעות ומותנא וחרבא ובזה מעלמא... לשקד על למוד הזהר לגמר בארץ ובחוצה לארץ אלף סיומים... וברור כי גם אנשי חוץ לארץ יעלה הלמוד שלהם עם אנשי עיר הקדש במסלת בית קדש הקדשים בסוד כל ישראל ערבים זה בזה, ונכנס לשנה חדשה שנת גאלה וישועה ברחמים על עמו ישראל ועל כל העולם כלו... סיום זהר לעלוי מזל עם ישראל ולבטל כל הצרים אותם עליונים ותחתונים, ויפר עצת אויבינו ויקלקל מחשבותם ולא תעשינה ידיהם תושינה, וישראל ישכן לבטח ונראה בנחמת ציון, ובמהרה יתקיים "ישראל דרור בארץ אבי"ר.

הלומדים בחבורה – כל אחד כמה דקות ומשתתפים ומתאחדים ברצונם, עולה להם לפולם שלמדו כל הזוה"ק, וכך נוכל בשבע דקות לעשות סיומי זוהר לאלפים, ויתקיים בנו דברי הנביא ישעיה (פרק ס' כ"ב) "הקטן יהיה לאלף" שאפילו בדורנו הנמוך – יוכל להחשב לשר האלף, שסים כל הזוה"ק, ובפלא יועץ (ערך רבים) כתב: וכמה מעלות טובות לתורה דרבים ותפלה דרבים וכל מצוה הנעשית ברבים, הנה כי פן ראוי לכל אדם להתחבר עם יראי ה' וחושבי שמו ולקיים מאמר דוד המלך ע"ה (תהילים קי"ט ס"ג) "חבר אני לכל אשר יראוך". עכ"ל.

על סיום "כל ספר הזהר" בגירסא מצינו מנהג ישראל לעשות אז סעדת מצוה ולפטר בכורים מתענית בערב פסח. (ספר דרך ארץ מנהגי יהודי ארם צובה חלק א' עמוד כ"ז). (ועין בשו"ת פרחי פהונה חלק אר"ח סי' ג')... וממילא כל שכן בלמוד הזוהר

עלינו לשמוח בסיום למודו, שזכות לימוד הזוהר הוא הדבר היחיד להוציאנו מעבדות לחרות כנזכר בזוהר הקדוש, ועוד שהזוהר מלא על גדותיו ממשניות, ובכלל מסכתות נחשב, וזה הוא בכלל סעודת מצוה, עת"ד.

ובספר תולדות קול יהודה (אות ל"ג) איתא עובדא: דפעם אחת ביומי דאב קודם הצום עשה סעודת סיום ואכלו בשר, ושאלו אותו על מה עשה סיום, והשיב כי סים את הספר הקדוש עשרה מאמרות להרמ"ע מפאנו ז"ל, וכן במנהגיו (שם אות קכ"ט), פעם אחת במוצאי תשעה באב אכל בשר, ואמר שיש לו סיום על ספר פרי עץ חיים (להאר"י הקדוש), ע"כ. ובספר סוד ה' מבאר: ועל פי דברי הפסא מלך והבן איש חי ועודו – מעלת הלמוד בזוה"ק, שהלמוד ממש נתהפך לאיש חדש וטהור, ומתמלא שמחה בכל רגע בלומדו, ובוודאי בסיים כל חלק, כמו ספר התיקונים, זהר על התורה, וזוהר חדש, עלינו לשמוח ולעשות סעודה גדולה על כל חלקי הזוהר ובוודאי על האדרא הקדושה שבלמוד האדרא הקדושה זוכה שהרשב"י בכבודו ובעצמו בא מעטר כמלך ויושב ומקשיב בקולו בשלומד האדרא.

כתב המקבל הקדוש רבי אברהם אזולאי זי"ע א זקנו של החיד"א בשם המקבל הרב אברהם גלאנטי זי"ע, בספרו "אור החמה" על ה"אדרא דמשפנא" (שבפרשת משפטים דף קכ"ג ע"ב), וזה לשון קדשו: אפילו עוד היום אחר שנפטר רשב"י מבינינו, כל זמן שאנו עוסקים בדברי האדרא, "אתער" בא רבי שמעון מעטר כמלך בעטרותיו בראש, ויושב בגון, עכ"ל. האם יש שמחה גדולה מזו, על פן ראוי לעשות סעודת מצוה. ובוודאי כאשר יבקש ויתפלל בזכות הרשב"י תתקבל תפלתו ותעשה בקשתו, ומבאר בכתבי האר"י (שער הפסוקים, שיר השירים): "היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני": ראשי תבות ח' בירים מ' קשיבים ל' קולך ה' שמיעני, הוא חמלה, כמו שדרשו בזוהר בפרשת שמות (דף י"ב ע"ב), על פסוק והנה נער בוכה ותחמל עליו וגו', והבן זה, עכ"ל. ובזוהר שם בארו שהשכינה חומלת כאשר חוזרים בתשובה, שקודם קטרגה מדת הדין על בטול תורה, וכאשר חוזרים בתשובה ומתקנים, מיד חומלת השכינה הקדושה, ונשמעת התפילה ועל דרך דברי האר"י כאשר משתף עצמו עם הציבור בלמודו, אז מעורר את השכינה הקדושה לחמל עליו ולשמע תפלתו ולעשות בקשתו לטובה. ובאור החיים הקדוש כתב דגואל הראשון הוא גואל האחרון כמו שאמרו בזוה"ק מ'ה ש'היה היא – ראשי תבות משה – שיהיה, שהוא הגואל האחרון. (אפשר לרמוז דהרשב"י נשמת משה ובזכותו נגאל), ואין משה רבינו ע"ה מוסר התורה רוצה לגאול עם של בטלנים, עת"ד האור החיים הקדוש זי"ע א. ובזוה"ק קראו למי שלא לומד סודות התורה ולכלל הפחות למוד בקריאה זוה"ק, עם הארץ, ובגללו מתעבב הגאולה רח"ל. על פן פלנו צריכים להתחזק ולהתאחד בלמוד הקדוש הזה. וברוך ה' שזכינו בדרךנו להתחבר כלל ישראל עם "מפעל הזוהר העולמי" העובד ללא לאות ללא מטרות רוח, ולוקח על שכמו משא ועול החובות למען הקים השכינה הקדושה ולשמח לאבינו שבשמים – על פן אחי! כל אחד יכלל בלמוד הנשגב הזה למען פדות השכינה הקדושה ולמען פדות נפשנו ופדות עמו ישראל בקרוב בימינו ברחמים, אכ"ר.

תפלה קדם למוד האוהר הקדוש

רבון העולמים ואדוני האדונים, אב הרחמים והסליחות. מודים אנחנו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, בקדשה ובהשתחויה, שקרבתנו לתורתך ולעבודתך עבודת הקדש, ונתת לנו חלק בסודות תורתך הקדושה. מה אנו, מה חיינו, אשר עשית עמנו חסד גדול כזה. על כן אנחנו מפילים תחנונינו לפניך, שתמחול, ותסלח, לכל חטאתינו ועוונותינו, ואל יהיו עוונותינו מכדילים בינינו לביניך. ובכן יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתכוננו לבבינו ליראתך ואהבתך, ותקשיב אזניך לדברינו אלה, ותפתח לבבינו הערל בסודות תורתך, ויהיה למודנו זה נחת רוח לפני כסא כבודך פריח ניחוח. ותאציל עלינו אור מקור נשמתנו בכל פחינתנו, ושיתנוצצו ניצוצות עבדיך הקדושים אשר על ידם גלית דבריך אלה בעולם. וזכותם, וזכות אבותם, וזכות תורתם, ותמימותם, וקדשם, יעמוד לנו לבל נפשל בדברים אלו. ובזכותם תאיר עינינו במה שאנו לומדים. כמאמר נעים זמירות ישראל "גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך". יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי. כי יי יתן חכמה מפיו דעת ותרונה: (קבלה מהאר"ל)

לשים יחוד קודשא בריה הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו, ורחימו ודחילו, ליחדא שם יוד בן יי בוא ו"ן בן יי ביהודא שלים, על ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל לאקמא שכינתא מעפרא, ולעלוי שכינת עויגו אם הבנים שמחה. הריני מקשר עצמי בלימוד הקדוש הזה בנשמת כל התנאים והצדיקים הפתובים בזוהר הקדוש ובראשם התנא האלוני רבי שמעון בר יוחאי ורבי אלעזר בנו. ועל ידי זה תתקיים תפלת דוד המלך עליו השלום (תהלים סא, ד-ה) פי הית מחסה לי מגדל עז מפני אויב. אגורה באהלה עולמים אחסה בסתר כנפיה סלה. ואזפה שבלמודינו זה יהיו שפתותיהם דובבות בקבר, למען שמו באהבה לעשות נחת רוח ליוצרנו ולעשות רצון בוראנו. ובהדין ספרא ספר האוהר, יפקון ישראל מן גלותא ברחמי, יראה אל עבדיך פעלה והדרך על בניהם. ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו, ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו (תהלים צ, טז-יז). (סוד ה')

[תפלה לרפואות וישועות]

הריני מקבל עלי מצות עשה של ואהבת לרעה פמוה, והריני אוהב כל אחד מבני ישראל כנפשי ומאדי, והריני מזמין את פי ללמוד בספר הזוהר הקדוש לזכות ... כב"פ (וכאן יפרט בקשות) [לרפואת...] [ישועת...] [לבנים...] השם ישלח דברו יחזקהו וירפאהו ברפואת הנפש ורפואת הגוף ברמ"ח אבריו ושם"ה גידיו בתוך שאר חולי ישראל ויארץ ימיו ושנותיו בנעימים] [ויזשיעהו בדבר ישועה ורחמים...] אמן סלה.

דְּעֵלְאִין וְתַתְּאִין צִיִּיתִין לְהוּ, זְכָאִין אַתּוּן מְאָרִיהוּן
דְּמְאָרִין, מְחַצְדֵי חֻקְלָא, דְּמִלִּין אֵלִין תְּנַדְּעוּן וְתַסְתַּכְּלוּן
בְּהוּ, וְתַנְדְּעוּן לְמְאָרִיכוּן אַפִּין בְּאַפִּין, עֵינָא בְּעֵינָא.
וּבְהֵי מִלִּין תַּזְפוּן לְעֵלְמָא דְאַתִּי, הֵדָא הוּא דְכְתִיב,
(דברים ד) וַיִּדְעַת הַיּוֹם וְהַשְּׁבוֹת אֶל לְבָבָהּ וְגו'. יי, עֵתִיק
יוֹמִין הוּא הָאֱלֹהִים. וְכֵלָא הוּא חַד, בְּרִיד שְׁמִיָּה לְעֵלְמָא
וְלְעֵלְמֵי עֵלְמֵיָא.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, חֲמִינָא עֵלְאִין לְתַתְּא, וְתַתְּאִין
לְעֵילָא. עֵלְאִין לְתַתְּא, דִּיּוֹקְנָא דְאָדָם, דְּהוּא
תְּקוּנֵי עֵלְאָה, כְּלָלָא דְכְּלָהוּ. (חסר).

ספר מאורות הזהר

ספרא דרשב"י, וכן אמר רבי אבא בעצמו [שם] אחר הסתלקותו דרשב"י, ואנא כתבנו
סברנא למכתב טפי, ולא שמענא, וכה אמר רבי אבא לרבי אלעזר [זהר חלק ב'
קכ"ג]: ההוא דאנא כתבנא מבוצינא קדישא, אמינא לגביה חבריָא.

(ג) הזהר נכתב בלשון שלמדו רבי שמעון - תרגום
לשון הזהר, לישנא של זהורי"ת כתבו רבי אבא בלשון תרגום, באותו לשון
שלמד בו רבו רשב"י, כמו שכתב באור התמה (לזהר חלק א' דף ט' ע"ב, בשם הרמ"ק
[רבינו משה קורדובירו]), וזה לשונו: הרשב"י הנה מדבר תרגום, והיו מלאכים באים
לשמע כו'.

דְּכַתִּיב וַיַּחֲנוּ שָׁם עַל הַמַּיִם, אֵינּוֹן הָיוּ תַּחֲתֵי עֲנַפֵּי אֵילָנָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

דְּתַנְיָא, אֵילָנָא אֵית לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְהוּא מְזוּנָא לְכֻלָּא. וְהוּא אֲתַחַם בְּתַרִּיסַר תַּחֲוּמִין, בְּמִתְקָלָא, וְאֲתַתְּקַף בְּאַרְבַּע רֵיחֵי עֲלָמָא. וְשִׁבְעִין עֲנַפִּין אֲחִידָן בֵּיהּ וְיִשְׂרָאֵל מִשְׁתַּפְּחִי בְּגוּפָא דְהָהוּא אֵילָנָא. וְאֵינּוֹן שִׁבְעִין עֲנַפִּין סַחְרָנָא דְלַהוּן.

וְהֵינּוּ דְכַתִּיב, וַיִּבְאוּ אֵילָמָה וְשָׁם שְׁתִּים עֲשָׂרָה עֵינּוֹת מַיִם וְשִׁבְעִים תַּמָּרִים, וְהָא אֻקְמוּהָ, וְאֲתַמַּר בְּכַמְהָ אֲתַר. מָאִי וַיַּחֲנוּ שָׁם עַל הַמַּיִם. אֵלָא בְּהָהוּא זְמַנָּא, שְׁלִיטוּ עַל אֵינּוֹן מַיָּא, דְּאֵינּוֹן תַּחֲתֵי עֲנַפִּין דְּאֵילָנָא, דְּאֲקָרוּן (תהלים קכד) הַמַּיִם הַיְזִידוּנִים. וְעַל דָּא אֲשַׁרִּיכֶם זֹרְעֵי עַל כָּל מַיִם.

מְשַׁלְּחֵי רְגַל הַשּׁוֹר וְהַחֲמוֹר, אֵינּוֹן תַּרִּין כְּתָרֵי שְׁמַאֲלָא, דְּאֲחִידָן בְּהוּ עַמִּין עוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת, דְּאֲקָרוּן שׁוֹר וְחֲמוֹר. וְהֵינּוּ דְכַתִּיב, (בראשית לב) וַיְהִי לִי שׁוֹר וְחֲמוֹר. בְּגִין דְּלָבָן חֲפִים הָוָה בְּחַרְשִׁין וּבְאֵינּוֹן כְּתָרִין תַּתְּאִין, וּבְאֵינּוֹן בַּעַל לְאוּבְדָא לַיעֲקֹב, כְּמָה דְכַתִּיב, (דברים כו) אֲרָמִי אוּבַד אָבִי, וְהָא אֲתַמַּר. וּכְשִׁישְׂרָאֵל זָפִאִין, מִשְׁלַחֵי לְהוּ, וְלֹא יְכַלֵּי לְשַׁלְּטָאָה עַלְיָהּ, הֲדָא הוּא דְכַתִּיב מִשְׁלַחֵי רְגַל הַשּׁוֹר וְהַחֲמוֹר דְּלֹא שְׁלִטֵי בְּהוּ.

אָמַר רַבִּי אַבָּא, כַּד מַזְדַּוְּגֵי כַּחְדָּא, לֹא יְכַלֵּי בְּנֵי עֲלָמָא לְמִיקָם בְּהוּ, וְעַל דָּא (דף ס"ה ט"ו א') כְּתִיב (דברים כב) לֹא תַחְרוֹשׁ בְּשׁוֹר וּבַחֲמוֹר יַחְדָּיו. יַחְדָּיו דִּיִּיקָא. וְתַנְיָן, לֹא יִהְיֶה אִינִישׁ דּוֹכְתָא לְזִינִין בִּישִׁין, דְּהָא בְּעוֹבְדָא דְּפַר נֶשׁ (לְתַתָּא), אֲתַעַר מַה דְּלֹא אֲצַטְרִיף. וְכַד מַזְדַּוְּגֵי כַּחְדָּא, (לא יכלין למיקם בהו. מבין ספרא דלחון נפיק)

הַאֵילָן שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. שְׁשֵׁנֵינוּ, יֵשׁ לְקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ הוּא אֵילָן, וְהוּא אֵילָן גְּדוֹל וְחֹזֵק, וְבוּ נִמְצָא מְזוּן לְכֹל, וְהוּא נִתְחַם בְּשָׁנִים עֶשֶׂר תַּחֲוּמִים, בְּמִשְׁקַל, וּמִתְחַזֵּק בְּאַרְבַּע רוּחוֹת הָעוֹלָם. וְשִׁבְעִים עֲנַפִּים אֲחֻזִּים בּוּ, וְיִשְׂרָאֵל נִמְצָאִים בְּגוּף שֶׁל אוֹתוֹ הַאֵילָן, וְאוֹתָם שִׁבְעִים עֲנַפִּים מְקִיפִים אוֹתָם.

וְהֵינּוּ שְׁפַתּוֹב, וַיִּבְאוּ אֵילָמָה וְשָׁם שְׁתִּים עֲשָׂרָה עֵינּוֹת מַיִם וְשִׁבְעִים תַּמָּרִים. וְהָרִי פְּרִשׁוּהָ, וְנִתְבְּאָר בְּכַמְהָ מְקוֹמוֹת. מַה זֶה וַיַּחֲנוּ שָׁם עַל הַמַּיִם? אֵלָא בְּאוֹתוֹ זְמַן שְׁלִטוּ עַל אוֹתָם הַמַּיִם, שְׁהֵם תַּחַת הָעֲנַפִּים שֶׁל הַאֵילָן, שְׁנִקְרָאִים הַמַּיִם הַיְזִידוּנִים. וְלָכֵן אֲשַׁרִּיכֶם זֹרְעֵי עַל כָּל מַיִם.

מְשַׁלְּחֵי רְגַל הַשּׁוֹר וְהַחֲמוֹר - אוֹתָם שְׁנֵי כְתָרֵי הַשְּׁמַאֲלָא שֶׁהָעַמִּים עוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת אֲחֻזִּים בָּהֶם, שְׁנִקְרָאִים שׁוֹר וְחֲמוֹר, וְהֵינּוּ מַה שְׁפַתּוֹב וַיְהִי לִי שׁוֹר וְחֲמוֹר. מִשּׁוּם שֶׁלָּבָן הָיָה חָכֵם בְּכִשְׁפִים וּבְאוֹתָם כְּתָרִים תַּחֲתוֹנִים, וּבָהֶם רָצָה לְהַאֲבִיד אֶת יַעֲקֹב. כְּפַתּוֹב אֲרָמִי אֲבִד אָבִי, וְהָרִי נֶאֱמַר. וּכְשִׁישְׂרָאֵל צַדִּיקִים, מִשְׁלַחִים אוֹתָם, וְלֹא יְכוּלִים לְשַׁלֵּט עֲלֵיהֶם. זֶהוּ שְׁפַתּוֹב מִשְׁלַחֵי רְגַל הַשּׁוֹר וְהַחֲמוֹר, שְׁלֹא שׁוֹלְטִים בָּהֶם.

אָמַר רַבִּי אַבָּא, כְּשֶׁהֵם מַזְדַּוְּגִים כְּפֶאֱחָד, לֹא יְכוּלִים בְּנֵי הָעוֹלָם לַעֲמֹד בָּהֶם, לָכֵן כְּתוּב לֹא תַחְרוֹשׁ בְּשׁוֹר וּבַחֲמוֹר יַחְדָּיו. יַחְדָּיו דְּוָקָא. וְשֵׁנֵינוּ, לֹא יִתֵּן אָדָם מְקוֹם לְמִינִים רְעִים, שְׁהָרִי בְּמַעֲשֵׂה הָאָדָם וּלְמַסְחָח מִתְעוֹרֵר מַה שְׁלֹא צְרִיף, וּכְשִׁמַּזְדַּוְּגִים כְּפֶאֱחָד, וְלֹא יְכוּלִים לַעֲמֹד בָּהֶם. מִכֵּן הִצַּד שְׁלַחֵי יוֹצֵאתוֹ מִהַתְּקִיפוֹת שֶׁלָּהֶם קָלְפָה שְׁנִקְרָאתָ כְּלָב, וְזוֹ הַחֲצוּפָה מִכְּלָם. זֶהוּ שְׁפַתּוֹב (שמות)

א) ולכל בני ישראל לא יחרץ פלב לשונו. אמר הקדוש ברוך הוא, אתם אמרתם היש ה' בקרבנו אם אין - הרי אני מוסר אתכם לפלב. מיד - ויבא עמלק.

רבי יהודה אמר, (במדבר כב) ראשית גוים עמלק ואחריתו עדי אבד. וכי ראשית גוים עמלק, והלא כמה לשונות ועמים ואמות היו בעולם עד שלא בא עמלק? אלא, כשיצאו ישראל ממצרים, פחד ואימה נפלו על כל העמים של העולם מישראל, זהו שכתוב שזעמו עמים ירגזון חיל אחז יושבי פלשת. ולא היה עם שלא היה פוחד מהגבורות העליונות של הקדוש ברוך הוא, ועמלק לא היה פוחד. זהו שכתוב ולא ירא אלהים. לא פחד לקרב אליך.

ורבן ראשית גוים. ועמלק היו הראשונים שבאו לערוף קרב בישראל היה עמלק, ולכן ואחריתו עדי אבד, שכתוב כי מזה אמתה את זכר עמלק. וכתוב תמחה את זכר עמלק. זהו שכתוב ואחריתו עדי אבד. עדי אבדו היה צריך להיות! אלא עד שיבא הקדוש ברוך הוא ויאבד אותו, וכלומר, עד שהקדוש ברוך הוא יאבד אותו שכתוב כי מזה אמתה וגו'. אמר רבי אלעזר, בא ראה, אף על גב שהצור תמים פעלו ועשה עמהם חסד להוציא להם מים, לא עזב את שלו, שהרי כתוב ויבא עמלק.

רבי אבא פתח ואמר, (קהלת) יש רעה חולה ראיתי תחת השמש. כמה בני האדם אטומי לב, משום שלא משתדלים בתורה. יש רעה חולה - וכי יש רעה שהיא חולה ויש רעה שאינה חולה? אל ודאי שיש רעה חולה, ששינונו, מצד

מתקיפותא דלהון דאקרי פלב, ודא חציפא מפלהו, הדא הוא דכתיב, (שמות יא) ולכל בני ישראל לא יחרץ פלב לשונו. (ג"א מתקיפותא דלהון

נפיק תהוא דאקרי פלב, ודא חציפא מפלהו) אמר קדשא בריך הוא, אתון אמרתון, היש יי' בקרבנו אם אין, הרי אני מוסר אתכם לפלב. מיד ויבא עמלק.

רבי יהודה אמר, (במדבר כד) ראשית גוים עמלק ואחריתו עדי אבד. וכי ראשית גוים עמלק, והלא כמה לישנין ועמין ואומין הוו בעלמא, עד לא אתא עמלק.

ארא, פד נפקו ישראל ממצרים, דחילו ואימתא נפלה על כל עמין דעלמא מישראל, הדא הוא דכתיב, (שמות טו) שזעמו עמים ירגזון חיל אחז יושבי פלשת. ולא הוו עמא דלא הוו דחיל מגבוראן עלאין דקודשא בריך הוא, ועמלק לא הוו דחיל, הדא הוא דכתיב, ולא ירא אלהים. לא דחיל למקרב לגבך.

ועד דא ראשית גוים. (עמלק הו קדמאה) דאתו לאגחא קרבא בישראל עמלק הוו.

ובגיני כה ואחריתו עדי אבד, דכתיב פי מזה אמתה את זכר עמלק. וכתוב, (דברים כה) תמחה את זכר עמלק, הדא הוא דכתיב ואחריתו עדי אבד. עדי אבדו מיבעי ליה. אלא עד דייתי קדשא בריך הוא ויאבד ליה, (כלומר עד דקודשא בריך

הוא יבא אובד ליה) דכתיב פי מזה אמתה וגו'. אמר ר' אלעזר, תא חזי, אף על גב דהצור תמים פעלו, ועביד עמהון חסד לאפקא לון מיא,

לא שבק דידיה, דהא כתיב ויבא עמלק. רבי אבא פתח ואמר, (קהלת ה) יש רעה חולה ראיתי תחת השמש. כמה בני נשא אטימין לבא, בגין דלא משתדלי באורייתא.

יש רעה חולה, וכי יש רעה דהיא חולה, ויש רעה דלאו היא חולה. אלא

וְדַאי יֵשׁ רָעָה חוֹלָה, דְּתַנְיִנָן, מְסֻטְרָא
דְּשָׂמְאֵלָא, נְפָקֵי כְּמָה גְרִדְיָנִי נִימוּסִין, דְּבִקְעָן
בְּאֹרְא.

וְכַד בְּעֵינֵין לְמִיפְקָא, אֲזִלִין וְאִשְׁתְּאָבִין בְּנוֹקְבָא
דְּתַהוּמָא רַבָּה, לְבַתְרָא נְפָקִין וּמִתְחַבְרִין
בְּחֻדָא, וּבְקָעִין אֹרִיזִין, וְשָׂאטִין בְּעֵלְמָא,
וּמִתְקַרְבִין לְגַבְיָהּ דְּכְנֵי נְשָׂא, וְכָל חַד אֶקְרִי
רָעָה, כְּמָה דְּאִתְּ אַמְר (תהלים צא) לֹא תֵאָנֶה אֵלַיִךְ
רָעָה. מָאִי לֹא תֵאָנֶה. בְּגִין דְּאִתְּיָא בְּתַסְקוּפָא
עַל בְּנֵי נְשָׂא.

חוֹלָה אֲמַאי הִיא חוֹלָה. כַּד שְׂרִיָא הִיא עַל בְּנֵי
נְשָׂא, עֶבֶיד לֹון קְמַצְנִין מְמַמוּנִיהוּן,
אֲתִיִן גַּבְאֵי צְדָקָה גַבְיָהּ, הִיא מְחַתָּא בִידֵיהּ.
אֲמַר לִיהּ לֹא תִיפּוּק מְדִידֵךְ. אֲתִיִן מְסַפְנֵי,
הִיא מְחַתָּא בִידֵיהּ. אֲתִי הוּא לְמִיכַל מְמַמוּנִיהּ,
מְחַתָּא בִידֵיהּ, בְּגִין לְנֻטְרָא לִיהּ לְאַחְרָא. וּמָן
יוֹמָא דְּשְׂרִיָא עֲלֵיהּ דְּבַר נֶשׁ, הִיא חוֹלָה, כְּהִיא
שְׂכִיב מְרַע דְּלָא אֲכִיל וְלָא שְׁתִּי. וְעַל דָּא הִיא
רָעָה חוֹלָה.

וְשִׁרְמָה מְלַכָּא צְוּחַ בְּחֻכְמָתָא וְאֲמַר, (קהלת ו)
אִישׁ אֲשֶׁר יִתֵּן לוֹ הָאֱלֹהִים עֲשֶׂר וּנְכָסִים עֲשֶׂר
וּנְכָסִים וְכַבּוּד וְגו'. הִיא קְרָא, לָאוּ רִישִׁיָּה
סִיפִיָּה, וְלָאוּ סִיפִיָּה רִישִׁיָּה, כְּתִיב אִישׁ אֲשֶׁר
יִתֵּן לוֹ הָאֱלֹהִים עֲשֶׂר וּנְכָסִים וְכַבּוּד וְגו', מָאִי
וְלָאוּ יִשְׁלִיטְנוּ הָאֱלֹהִים לְאַכּוֹל מְמַנּוּ. אִי הָכִי,
לָאוּ בְּרִשׁוּתֵיהּ הוּא דְּבַר נֶשׁ.

אֲרָא, אִי כְּתִיב וְלֹא יַעֲזֹבֵנוּ הָאֱלֹהִים לְאַכּוֹל
מְמַנּוּ, הוּינָא אֲמַר הָכִי. אֲלֵא וְלֹא
יִשְׁלִיטְנוּ, דְּבִגִין דְּהוּא הִימְנִיָּה לְהִיָּא רָעָה,
וְאֲחִיד בְּהּ. קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא שְׁלִטְיָה
עֲלֵיהּ, לְאַתְּבְּרָאָה תְּחוּמֵיהּ, עַל דְּהוּא אֲתֵרְעֵי
בְּהּ, וְאֲחִיד בְּהּ.

הַשְּׂמַאל יוֹצְאִים כְּמָה בְּעֵלֵי דִין
הַבּוֹקְעִים בְּאֹרְא.

וּבְשִׂרְוִצִים לְצֵאתָ, הוֹלְכִים
וְנִשְׂאִים בְּנֶקֶב תְּהוּם רַבָּה. אַחַר
כֵּן יוֹצְאִים וּמִתְחַבְרִים כְּאַחַד,
וּבּוֹקְעִים אֹרִיזִים וּמְשׁוּטְטִים
בְּעוֹלָם וּמִתְקַרְבִים לְכְנֵי אָדָם, וְכָל
אֶחָד נִקְרָא רָעָה, כְּמוֹ שְׂנַאֲמַר
(תהלים צא) לֹא תֵאָנֶה אֵלַיִךְ רָעָה. מַה
זֶה לֹא תֵאָנֶה? מְשׁוּם שְׂבָאִים
בְּתַחֲבוּלוֹת עַל בְּנֵי אָדָם.

חוֹלָה - לְמָה הִיא חוֹלָה? כְּשֵׁיז
שׂוֹרָה עַל בְּנֵי אָדָם, עוֹשֶׂה אוֹתָם
קְמַצְנִים מְמַמוּנִים. בְּאִים גַּבְאֵי
צְדָקָה אֵלֵינוּ - הִיא מוֹחָה בִידּוֹ
וְאוֹמְרָת לוֹ אַל תּוֹצִיא מִשְׁלֶךְ.
בְּאִים הַעֲנִיִים - הִיא מוֹחָה בִידּוֹ.
כָּא הוּא לְאַכּוֹל מְמַמוּנּוֹ - הִיא
מוֹחָה בִידּוֹ, כְּדֵי לְשַׁמַּר אוֹתוֹ
לְאַחַר. וּמִיּוֹם שְׂשִׁרוּיָּה עַל הָאָדָם,
הִיא חוֹלָה, כְּמוֹ הַגּוֹסֵס הַזֶּה
שְׂאִינּוּ אוֹכֵל וְאִינּוּ שׁוֹתָה, וְלִכְּן
הִיא רָעָה חוֹלָה.

וְשִׁרְמָה הַמְּלֶךְ צְוּחַ בְּחֻכְמָה
וְאוֹמַר, (קהלת ו) אִישׁ אֲשֶׁר יִתֵּן לוֹ
הָאֱלֹהִים עֲשֶׂר וּנְכָסִים וְכַבּוּד וְגו'.
הַפְּסוּק הַזֶּה, אֵינּוּ רִאשׁוֹ סוּפּוֹ וְאֵינּוּ
סוּפּוֹ רִאשׁוֹ. כְּתוּב אִישׁ אֲשֶׁר יִתֵּן
לוֹ הָאֱלֹהִים עֲשֶׂר וּנְכָסִים וְכַבּוּד
וְגו'. מַה זֶה וְלֹא יִשְׁלִיטְנוּ
הָאֱלֹהִים לְאַכּוֹל מְמַנּוּ? אִם כֵּן,
הוּא אֵינּוּ בְּרִשׁוּת הָאָדָם?

אֲרָא אִם כְּתוּב וְלֹא יַעֲזֹבֵנוּ
הָאֱלֹהִים לְאַכּוֹל מְמַנּוּ - הֵינְנוּ
אוֹמְרִים כֵּן. אֲלֵא (כתוב) וְלֹא
יִשְׁלִיטְנוּ, שְׂבַגְלָל שְׂהָמִין
לְאוֹתָהּ רָעָה וְאַחַז בְּהּ, הַקְּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא לֹא הִשְׁלִיטוּ עֲלֵיהּ
לְשִׁבְרָה תַּחְתִּיו עַל שְׁהוּא רָעָה בְּהּ
וְאַחַז אוֹתָהּ.

וְכַד דְּרַכְּוֵי כְּמוֹ גּוֹסֵס, שְׂלֵא אוֹכֵל
וְלֹא שׁוֹתָה וְלֹא מִתְקַרֵּב לְמְמוּנּוֹ

וְכַד אֲרַחוּי כְּשְׂכִיב מְרַע, דְּלָא אֲכִיל וְלָא שְׁתִּי, וְלָא קָרִיב לְמְמוּנֵיהּ, וְלָא

ולא מוציא ממנו, ושומר אותו עד אותו יום שיצא מן העולם, ויבא אחר ויטל אותו, שהוא בעליו.

ושלמה המלך צווח ואמר, (שם) עשר שמור לבעליו לרעתו. מי זה בעליו? זה האחר שיושר אותו. ולמה זה זכה להיות בעליו של אותו העשר? משום שזה האמין לאותה רעה והתרצה בה וזהו שכתוב לרעה, בשביל אותה רעהו [נדבק בה, ולכן האחר הזה שלא נדבק באותה רעה, זכה וזהו להיות הבעלים של אותו העשר. זהו שכתוב לרעתו, כלומר, משום רעתו שהיה נדבק בה, הרויח לו זה.

דבר אחר יש רעה חולה - זה מי שיושב בחלק טוב, בבית אביו, והוא הולך פגוד אביו בעלילות דברים, זה נדבק באותה רעה חולה, כאדם גוסס, שכל דרכיו בעלילות: זה אני רוצה, ואת זה אני רוצה. ומשום העשר הזה נדבק האדם ברעה חולה, ונענש בעולם הזה ובעולם הבא. וזהו עשר שמור לבעליו לרעתו.

כך ישראל. הקדוש ברוך הוא נטל אותם על פני נשרים, הקיפם בענני כבוד, נסעה שכנתו לפניהם, הוריד להם מן האכל, הוציא להם מים מתוקים, והם היו הולכים עמו בעלילות. מיד - ויבא עמלק.

ויבא עמלק - אמר רבי שמעון, סוד החכמה כאן. מגזרת הדין הקשה בא הקרב הזה. והקרב הזה נמצא למעלה ולמטה. ואין לה דבר בתורה שאין בו סודות עליונים של חכמה שנקשרים לשם הקדוש. כפיככול אמר הקדוש ברוך הוא: כשישראל

אפיק מיניה, ונטיר ליה עד דהוא יפוק מעלמא, וייתי אתרא, ויטול ליה, דהוא בעליו.

ושלמה מלכא צווח ואמר, (קהלת ה) עשר שמור לבעליו לרעתו. מאן בעליו.

דא אתרא דירית ליה. ולמה זכה האי אתרא למהוי בעליו דההוא עתרא. בגין דהאי הימין לההיא רעה, ואתרעי בה (הדא הוא דכתיב לרעתו בשביל ההיא רעה) ואתדבק בה. בגין כן, האי אתרא דלא אתדבק בההיא רעה, זכה (האי) למהוי בעליו דההוא עתרא הדא הוא דכתיב לרעתו, כלומר בגין רעתו דההו מתדבק בה, רווח ליה האי.

דבר אחר יש רעה חולה, האי מאן דיתב בחולקא טבא, בבית אבוי, והוא אזיל לקבל אבוי, (דף ט"ה ע"ב) בתסקופי מלין, הא אתדבק בההוא רעה חולה, כבר נש שכוב מרע דכל ארחוי בתסקופא, דא בעינא, ודא לא בעינא, ובגין האי עותרא אתדבק בר נש ברעה חולה, ואתענש בהאי עלמא, ובעלמא דאתי, ודא הוא עושר שמור לבעליו לרעתו. כך ישראל, קדשא בריך הוא נטיל לון על גרפי נשרין, אסחר לון בענני יקרא, שכנתיה נטיל קמייהו, נחת לון מנא למיכל, אפיק לון מיא מתוקין, ואינון הוו אזלין עמיה בתסקופין. מיד ויבא עמלק.

ויבא עמלק, (שמות יז) אמר רבי שמעון, רזא דחכמתא הכא, מגזרת דינא קשיא, קא אתיא קרבא דא. וקרבא דא אשתכח לעילא ותתא. ולית לה מלה באורייתא, דלא אית בה רזין עלאין דחכמתא, דמתקשרין בשמא קדישא. כפיככול, אמר קדשא בריך הוא, כד ישראל אינון זכאין לתתא, אתגבר חילא דיילי על פלא. וכד לא אשתכחו

זכאין, כפיככול, מתישין

צדיקים למטה, מתגבר הכח שלי על הכל. וכשלא נמצאים צדיקים, כפיכול מתישים הכח שלמעלה, ומתגבר הכח של הדין הקשה.

בא ראה, בשעה שחטאו ישראל למטה, מה כתוב? ויבא עמלק וילחם עם ישראל. בא לקטרג הדין נגד הרחמים, שהכל נמצא למעלה ולמטה. ברפידים - ברפוי ידים, שרפו ידיהם מתורת הקדוש ברוך הוא, כפי שבארנו. אמר רבי יהודה, פעמים נלחם עמלק בישראל; פעם אחת כאן, ואחת שכתוב (במדבר יד) ויכרד העמלקי והכנעני וגו'.

אמר רבי שמעון, למעלה ולמטה היה קטרוג של הקדוש ברוך הוא למעלה - כמו שנתבאר. למטה היה בקדוש-ברוך-הוא, שהיו לוקחים אנשים וגזורים את הערלה (היות) של הרשם הקדוש, ולוקחים אותם וזורקים אותם למעלה ואומרים: קח לך מה שרצית! ועל כל פנים הכל היה של הקדוש ברוך הוא (הקבלות).

ויאמר משה אל יהושע בחר לנו אנשים וצא הלחם בעמלק. וכי מה ראה משה שסלק עצמו מהקרב הראשון שצוה הקדוש ברוך הוא? אלא משה, אשרי חלקו, שהתבונן ויבדע את עקר הדבר. אמר משה, אני אזמין עצמי לאותו קרב שלמעלה, ואתה יהושע הזמן עצמך לקרב שלמטה.

והינו מה שכתוב, והיה כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל. ישראל שלמעלה. ולכן סלק משה את עצמו מהקרב שלמטה, כדי להזדווג בקרב שלמעלה ויהיה נצחון על ידו.

אמר רבי שמעון, וכי קל הוא בעיניך הקרב הזה של עמלק? בא ראה, מיום שנקרא העולם עד לאותו זמן, ומאותו זמן עד שיבא מלך המשיח, ואפלו בימי גוג ומגוג, לא ימצא פמוהו. לא

חילא דלעילא, ואתגבר חילא דדינא קשיא. תא חזי, בשעתא דחבו ישראל לתתא, מה כתיב, ויבא עמלק וילחם עם ישראל, אתא לקטרגא דינא ברחמי. דכלא אשתכח לעילא ותתא. ברפידים: ברפוי ידים, דרפו ידיהון מאורייתא דקודשא בריך הוא, כמה דאוקימנא. אמר ר' יהודה, תרי זמני אגח קרבא עמלק בישראל, חד הכא וחד דכתיב, (במדבר יד) ויכרד העמלקי והכנעני וגו'.

אמר ר' שמעון, לעילא ותתא. קטרוגא דקודשא בריך הוא הוה, לעילא, כמה דאתמר. לתתא בקודשא בריך הוא הוה, דהוה נסבי לגברי, וגזרי לון ערלתא (כ"א אהא) דרשימא קדישא, ונטלי להו וארמו לון לעילא, ואמרי טול לך מה דאתרעית. ועל כל פנים דקודשא בריך הוא הוה כללא (כ"א קבלא).

ויאמר משה אל יהושע בחר לנו אנשים וצא הלחם בעמלק. (שמות יז) וכי מה חמא משה, דסליק גרמיה, מהאי קרבא קדמאה דקודשא בריך הוא פקיד. אלא משה זכאה חולקיה, דאסתפל וידע עקרא דמלה. אמר משה, אנא אזמין גרמי לההוא קרבא דלעילא, ואנת יהושע זמין גרמך לקרבא דלתתא.

והינו דכתיב, והיה כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל: ישראל דלעילא. ובגין כך סליק משה גרמיה מקרבא דלתתא, בגין לאזדרזא בקרבא דלעילא, ויתנצח על ידו.

אמר ר' שמעון, וכי קלה היא בעיניך, קרבא דא דעמלק. תא חזי, מן יומא דאתברי עלמא, עד ההוא זמנא, ומההוא זמנא, עד

דייתי מלכא משיחא, ואפילו ביומוי דגוג ומגוג, לא ישתפח פרותיה. לא בגין חיילין תקיפין וסגיאיין, אלא בגין דבכל סטרין דקודשא בריך הוא הוה.

ויאמר משה אל יהושע, אמאי ליהושע, ולא לאחרא, והא בההוא זמנא רביא הוה, דכתיב, (שמות לג) ויהושע בן נון נער, וכמה הוה בישראל תקיפין מגייה. אלא משה בחכמתא אסתפל וידע. מאי חמא. חמא לסמא"ל דהוה נחית מסטרא דלעילא, לסייעא לעמלק לתתא. אמר משה, ודאי קרבא הכא תקיפא אתחזי.

יהושע בההוא זמנא בדרגא עלאה יתיר אשתבח. אי תימא דבשכינתא אשתבח בההוא זמנא לאו הכי, דהא במשה אתנסיבת ואתחדת, אשתבח יהושע דאתאחד לתתא מינה. ובמה. אמר ר' שמעון, בההוא אתר, דאתקרי נע"ר.

והיינו דאמר רבי יהודה, מאי דכתיב, (ישעיה לג) עיניך תראינה ירושלם נוה שאנן אהל כל יצען כל יסע יתדותיו לנצח. ירושלם - ירושלם שלמלה, שנקראת אהל כל יצען, שלא תמצא יותר ללכת לגלות. וזהו סוד הכתוב ויהושע בן נון נער. ודאי נער. לא מיש מתוך האהל, אותו שנקרא אהל כל יצען. מלמד שבכל יום יום היה יונק מהשכינה כמו אותו הנער שלמעלה, לא מיש מתוך האהל, ויונק ממנה תמיד. כף נער זה שלמטה לא מיש מתוך האהל ויונק ממנה תמיד. לכן, כשראה משה את סמא"ל יורד לסייע לעמלק, אמר משה, ודאי נער זה יקום כנגדו וישלט עליו לנצח אותו. מיד - ויאמר משה אל יהושע בחר לנו אנשים וצא הלחם בעמלק. שלף הקרב

בשביל החילות החזקים והרבים, אלא משום שבכל הצדדים של הקדוש ברוך הוא היה.

ויאמר משה אל יהושע, למה ליהושע ולא לאחר, והרי באותו זמן היה נער, שכתוב (שמות לג) ויהושע בן נון נער, והיו בישראל חזקים ממנו? אלא שמשה התבונן בחכמה וידע. מה הוא ראה? ראה את סמא"ל שהיה יורד מהצד שלמעלה לסייע לעמלק שלמטה. אמר משה,

ודאי נראה פאן קרב קשה. יהושע באותו זמן נמצא בדרגה יותר עליונה. אם תאמר שנמצא באותו זמן בשכינה - לא כף! שהרי במשה נלקחה ונאחזה. נמצא שיהושע נאחז למטה ממנה, ובמה? באותו מקום שנקרא נע"ר.

והיינו מה שאמר רבי יהודה, מה זה שכתוב (ישעיה לג) עיניך תראינה ירושלם נוה שאנן אהל כל יצען כל יסע יתדותיו לנצח. ירושלם - ירושלם שלמלה, שנקראת אהל כל יצען, שלא תמצא יותר ללכת לגלות. וזהו סוד הכתוב ויהושע בן נון נער. ודאי נער. לא מיש מתוך האהל, אותו שנקרא אהל כל יצען. מלמד שבכל יום יום היה יונק מהשכינה כמו אותו הנער שלמעלה, לא מיש מתוך האהל, ויונק ממנה תמיד. כף נער זה שלמטה לא מיש מתוך האהל ויונק ממנה תמיד. לכן, כשראה משה את סמא"ל יורד לסייע לעמלק, אמר משה, ודאי נער זה יקום כנגדו וישלט עליו לנצח אותו. מיד - ויאמר משה אל יהושע בחר לנו אנשים וצא הלחם בעמלק. שלף הקרב

נער יקום לקבליה, וישלוט עליה, לנצחא ליה. מיד ויאמר משה אל

לאחר קריאת הזוהר (יאמר תפלה זו בכנינת הלב)

יהי רצון מלפניך ה' אלקי ואלקי אבתי שיתקיים בנו עתה מקרא שפתוב "ואשים דברי פסיה ובצל ידי פסיתיה לנטע שמים וליסד ארץ", להעלות לרומם ולתקן הריסות וחרבות השכינה הקדושה לקשוט ופאר פירא עלאה ולארמון שעל מכונו ישב להחזיר עטרה ליושנה וקיים בנו מהרה מקרא שפתוב "ויהי אור הלבנה פאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים פאור שבעת הימים". וזכות הרשב"י הקדוש ובנו רבי אלעזר, וזותם בן עזיהו, יעמוד לנו לתקן העולם מיום שנברא עד סופו פראונו וברצון יראיו. ובזכות היותנו עסוקים בהקמה הזאת, על ידה תתקרב הגאולה, וישועתה מהרה תצמיח, לעלוי שכינת עוגנו במהרה במינו. ויקיים בנו מקרא שפתוב "ויאמר אלקים יהי אור", ויארר עלינו אור ה', ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד, אמן נצח סלה ועד. (נפח התפלה מתוך לשונו הקדוש של רבי חיים ויטאל זיע"א)

מוזרה אני לפניך השם אלוקי ואלקי אבותי שזכיתני ללמוד ולהגות בספר הקדוש הזה ויהרהר עליו, וזכות התנאים הקדושים שלמדנו תורתם יעמוד לנו ולזרענו ונזכה להבטחת הנביא (ישעיה נט, כ-כא) ובא לציון גואל ולשבי פשע ביעקב נאם ה'. ואני זאת בריתי אותם אמר יהוה רוחי אשר עליה ודברי אשר שמתו פסיה לא ימושו מפיה ומפי זרעה ומפי זרע זרעה אמר ה' מעתה ועד עולם. ויתקיים בנו הנבואה (ישעיה נא, טז) ואשים דברי פסיה ובצל ידי פסיתיה לנטע שמים וליסד ארץ ולאמר לציון עמי אתה. ובפרפת משה רבינו מהימנא בתגלה במהרה ה' בך נחננו ואין עמו אל נכר, יראו עינינו וישמח לבנו ותגל נפשנו בישועתך באמת באמר לציון מלך אלוקיך, ברוך ה' לעולם אמן ואמן. (סיד ה')

אלהינו ואלהי אבותינו מלך רחמן רחם עלינו טוב ומטיב הדרש לנו. שובה אלינו [עלינו] בהמון רחמיה בגלל אבות שעשו רצונה. בנה ביתך ככתחלה וכוונן מקדשה על מכונו. והראנו בבנינו ושמחנו בתקונו. והשב שכינתך לתוכו, והשב פהנים לעבודתם ולויים לדוכנם לשירים ולזמרים. והשב ישראל לנויהם. ומלאה הארץ דעה את ה' ליראה ולאבהב את שמה הגדול הגבור והנורא אמן בן יהי רצון. (סי"ת)

הקדיש לעלוי הנשמה: הקדיש הוא שבח גדול לבורא עולם על פן יש בזה עלוי נשמה גדול לנפטר במקדש בזה שגורם לצבור לענות אמן, שהוא עלוי נשמה גדול עד מאד ונחת רוח לנשמה. מלבד מה שמציל את הנפטר מדינה של גיהנם. מעלה אותו בדרגות נוספות בגן עדן (עיינו פה החיים שכתב לומר בכל ליל שבת קדיש אחר מאה שנה שעולה מעלה מעלה, ועי"ע פלא יוציא).

מעלת לימוד הזוהר לעלוי הנשמה: פתבו המקבלים: לימוד הקבלה והזוהר (תורת הרשב"י) יש בו תועלת לנשמה יותר משאר למידים. כי לכן נקרא זוהר שהוא מזהיר הנשמה... וביום שבת קודש ששעה אחת לימוד הזוה"ק שונה אלה שנה, ובשמחה מליון שנה עליו להשתדל יותר בלימוד הזוה"ק כי הוא מבחינת היום, קדוש הוא לאלהינו... ומה גדלה מעלת לימוד הזוהר הקדוש בגבהי מרומים ובמקדש ביום הקדוש יום השבת שאין ערה להשגתו, ובנדאי למודו בעד עלוי נשמת אביו או אמו ע"ה, אין קץ למעלתו ואין קץ לעלוי נשמת אביו או אמו ע"ה, ומעטרים לנשמה בעטרה ולבוש מיוחד בזכות למודו. וכן לתמי ותמותו ע"ה (ועי' קב הישר) והנה יאמרו אתו, כפול ומכפל שבעתים, בבחינת מכבודו במותו וכו', (ועי' פלא יוציא ערה כבוד אב ואם).

קדיש על ישראל נסח ספרדי (ע"מ)

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. (אמ) בְּעֶלְמָא דִּי בְּרָא כְרַעוּתָהּ וְיִמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ
וְיַצְמַח פְּרָקְנָהּ וְיִקְרַב מְשִׁיחָהּ. (אמ) בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית
יִשְׂרָאֵל בְּעֶנְלָא וּבְזִמְן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא
וּלְעָלְמֵי עָלְמֵינָא יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה
וְיִתְהַלַּל שְׁמֵהּ דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. (אמ) לְעֵלְמָא מִן כָּל בְּרַכְתָּא שִׁירְתָּא
תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחְמָתָא דְאִמְרִין בְּעֶלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבְּנָן
וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן דְעֶסְקִין בְּאוּרִיתָא קְדֻשָּׁתָא. דִּי
בְּאַתְרָא הַדִּין וְדִי בְּכָל אַתְר וְאַתְר, יְהֵא לְנָא וְלַהוֹן וּלְכוּן הֵנָּה וְחֶסְדָּא וְרַחֲמֵי
מִן קֳדָם מְאָרֵי שְׁמַיָּא וְאַרְעָא וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא,
חַיִּים וְשֹׁבְעֵי וְיִשׁוּעָה וְנַחְמָה וְשִׂיזְבָּא וְרַפּוּאָה וְגִאֲלָה וְסִלְיַחָה וְכַפְרָה, וְרוּחַ
וְהַצְלָה לְנוּ וּלְכָל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) עוֹשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא
בְּרַחֲמָיו יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל כָּל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ)

הַשְּׂכֵבָה לְאִישׁ: אֲשֶׁרֵי אִישׁ יֵרָא אֶת יְהוָה בְּמִצּוֹתָיו חֲפִיץ מְאֹד: הַמְרַחֵם עַל
כָּל בְּרִיּוֹתָיו הוּא יְחוּם וְיַחְמוֹל וְיִרְחַם עַל נַפְשׁ, רוּחַ וְנִשְׁמָה שֶׁל (פב"פ). רוּחַ
יְהוָה תְּנִיחָנּוּ בְּגֵן עֵדֶן: דְאַתְפְּטֵר מִן עֲלְמָא הַדִּין כְּרַעוּת אֱלֹהָא מְאָרִיָּה שְׁמַיָּא
וְאַרְעָא. מְלַךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים בְּרַחֲמָיו יִרְחַם עָלָיו. וְיַחְמוֹל וְיַחְמוֹל עָלָיו. מְלַךְ
מַלְכֵי הַמַּלְכִּים בְּרַחֲמָיו יִסְתִּירֵהוּ בְּצַל כְּנָפָיו וּבִסְתֵר אֶהְלוּ לַחַזוֹת בְּנוֹעַם
יְהוָה וּלְבַקֵּר בְּהִיבְלוּ. וְלִקְצֵן הַיָּמִין יַעֲמִידֵהוּ. וּמִנְחַל עֵדֶנּוּ יִשְׁקֵהוּ. וְיַצְרֹר
בְּצִרּוֹר הַחַיִּים נִשְׁמָתוֹ. וְיִשִּׁים כְּבוֹד מְנוּחָתוֹ. יְהוָה הוּא נִחְלָתוֹ. וְיִלְוֶה אֱלֹוֵי
הַשְּׁלוֹם וְעַל מִשְׁכְּבוֹ יְהִי שְׁלוֹם. בְּדַכְתִּיב: יְבוֹא שְׁלוֹם יְנוּחוֹ עַל מִשְׁכְּבוֹתֵם.
הַלֵּךְ נִכְחוֹ. הוּא וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבִים עִמּוֹ בְּכָלֵל הַרְחָמִים וְהַסְלִיחוֹת.
וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנֹאמֵר אָמֵן:

הַשְּׂכֵבָה לְאִשָּׁה: אֵשֶׁת חַיִל מִי וּמְצָא, וְרַחֵם מִפְּנֵינִים מִכְּרָה: שֶׁקֶר הַחֵן וְהַכֵּל
הַיָּפִי, אִשָּׁה יִרְאֵת יְהוָה הִיא תִתְהַלַּל: תֵּנוּ לָהּ מִפְּרֵי יָדֶיהָ, וְיִהְיֶה לָּהּ בְּשַׁעֲרֵים
מַעֲשֵׂיהָ: הַמְרַחֵם עַל כָּל בְּרִיּוֹתָיו הוּא יְחוּם וְיַחְמוֹל וְיִרְחַם עַל נַפְשׁ, רוּחַ וְנִשְׁמָה
שֶׁל (פב"פ). רוּחַ יְהוָה תְּנִיחָנּוּ בְּגֵן עֵדֶן: דְאַתְפְּטֵר מִן עֲלְמָא הַדִּין כְּרַעוּת
אֱלֹהָא מְרִיָּה שְׁמַיָּא וְאַרְעָא. הַמְלַךְ בְּרַחֲמָיו יְחוּם וְיַחְמוֹל עָלֶיהָ. וְיִלְוֶה אֱלִיָּהּ
הַשְּׁלוֹם וְעַל מִשְׁכְּבָהּ יְהִי שְׁלוֹם. בְּדַכְתִּיב: יְבוֹא שְׁלוֹם יְנוּחוֹ עַל מִשְׁכְּבוֹתֵם.
הַלֵּךְ נִכְחוֹ. הִיא וְכָל בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבוֹת עִמָּה בְּכָלֵל הַרְחָמִים וְהַסְלִיחוֹת.
וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנֹאמֵר אָמֵן:

יתגדל ויתקדש שמה רבא. בעלמא די ברא כרעותה וימליך מלכותה. ויצמח פורקנה ויקרב משיחה. בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל. בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן: יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמאי: יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל. שמה דקודשא. בריך הוא לעלא (בעשי"ת ולעלא מכל) מן כל ברכתא ושירתא, תשבחתא ונחמתא, דאמירן בעלמא. ואמרו אמן:

על ישראל ועל רבנן ועל תלמידיהון ועל כל תלמידי תלמידיהון ועל כל מאן דעסקין באורייתא די באתרא הדין ודי בכל אתר ואתר יהא להון ולכון שלמא רבא הנא וחסדא ורחמי וחי אריכי ומזוני רויחי ופורקנא מן קדם אבוהון די בשמיא וארעא ואמרו אמן: יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים טובים עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן: עושה שלום במרומיו הוא ברחמי ועושה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

תפלה על הנפטר לאחר הלמוד

לאיש: אנא ה' מלא רחמים אשר בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש, יהיה נא לרצון לפניך תורתנו ותפלתנו בעבור נשמת (פלוגי בן פלוגי) וגמול נא עמו בחסדך הגדול לפתח לו שערי רחמים וחסד, שערי גן עדן, ותקבל את נשמתו באהבה ובחבה. ושלח לו מלאכך הקדושים והטהורים להוליכו ולהושיבו תחת עץ החיים אצל נשמות הצדיקים והצדקניות וחסידים וחסידות להנות מזיו שכנתך, ולהשביעו מטובך הצפון לצדיקים. והגוף ינוח בקבר במנוחה נכונה בחדוה ובשמחה ובשלום, כדכתיב, יבא שלום ינוחו על משכבותם הולך נכוחו. וכתיב, יעלו חסידים כבוד ירננו על משכבותם. וכתיב, אם תשכב לא תפחד ושכבת וערבה שנתך, ותשמר אותו מחובט הקבר ומרמה ותולעה. ותסלח ותמחול לו על כל פשעיו. כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. וזכר לו זכותיו וצדקותיו אשר עשה. ותשפיע לו מנשמתו לרשון עצמותיו בקבר מרוב טוב הצפון לצדיקים, דכתיב, מה רב טובך אשר צפנת ליראיך, וכתיב, שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה. וישכון בטח בדרך ושאנן מפחד רעה, ואל יראה פני גיהנם. ונשמתו תהא צרוכה בצרור החיים ולהחיותו בתחית המתים עם כל מתי עמך ישראל ברחמים, אמן:

לאשה: אנא ה' מלא רחמים אשר בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש, יהיה נא לרצון לפניך תורתנו ותפלתנו בעבור נשמת (פלוגית בת פלוגית) וגמול נא עמה בחסדך הגדול לפתח לה שערי רחמים וחסד, שערי גן עדן, ותקבל את נשמתה באהבה ובחבה. ושלח לה מלאכך הקדושים והטהורים להוליכה ולהושיבה תחת עץ החיים אצל נשמות הצדיקים והצדקניות וחסידים וחסידות להנות מזיו שכנתך, ולהשביעיה מטובך הצפון לצדיקים. והגוף ינוח בקבר במנוחה נכונה בחדוה ובשמחה ובשלום, כדכתיב, יבא שלום ינוחו על משכבותם הולך נכוחו. וכתיב, יעלו חסידים כבוד ירננו על משכבותם. וכתיב, אם תשכב לא תפחד ושכבת וערבה שנתך, ותשמר אותה מחובט הקבר ומרמה ותולעה. ותסלח ותמחול לה על כל פשעיה. כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. וזכר לה זכותיה וצדקותיה אשר עשתה. ותשפיע לה מנשמתה לרשון עצמותיה בקבר מרוב טוב הצפון לצדיקים, דכתיב, מה רב טובך אשר צפנת ליראיך, וכתיב, שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה. ותשכון בטח בדרך ושאנן מפחד רעה, ואל תראה פני גיהנם. ונשמתה תהא צרוכה בצרור החיים ולהחיותה בתחית המתים עם כל מתי עמך ישראל ברחמים, אמן:

ספר

אור
הזוהר

החדש
השלם
והמנוקד